

Huc enim pertinet porta illa Sanctuarium, quam *Exech.* clausam vidit, de qua Prophetae eius cap. 44. *Hac dicit Dominus ad me: Porta haec clausa erit, non aperietur, & vir non transibit per eam: quoniam Dominus Deus Israel ingressus est per eam, & eritque clausa Principis. Princeps ipse sedebit in ea, & comedit panem coram Domino: per viam porta vestibuli ingreditur, & per viam eius egredietur.* Clausa fuit in Maria Dei Matre virginitate porta, unde Sol Christus Principi patuit, respiciens ad Orientem, unde Sol ortus namque occidens, qui visitat nos Oriens ex alto, ut illucifcat his, qui in tenebris, & umbra mortis seclent. Per hanc prodit Sol ille iustitiae, qui illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum, non humana, & vulgari ratione. Spectabat enim porta ad viam Sanctuarium exterioris, quoniam ea activas erat praeter vulgarem humanam activitatis modum, & contra usum originis naturalis. Ad partem illius admirabilem novitatem significandam pertinere SS. Doctores intellexerant, Lapidem de monte sine manibus artificum, qui factus est mons magnus, & implevit universam terram, (*Danielis* c. 2.) Item Virgine Aaron, qua una inter virgines Principum Israelis germinavit. (*Num. 7.*) Inter Nubium, quem Moyses vidit sudare, & non comburi. (*Ex. 3.*) Illud etiam Cant. 4. Hortus conclusus foror mea sponsa, hortus conclusus, fons signatus.

S. Ambrosio Ep. 42. de Sicutum Patrum nomine Synodi Mediolanensis. E. Lio De Hist. Virg. c. 8. S. Hieron. in c. 44. Exech.

S. Maria Mater Dei Virgo post partum.

Historici perpetua Virginitatis B.M. Matris Dei hostes.

Hasel. 70.

Helvidii argumentis respondens Marth. 12.

Marth. 12.

Marth. 12. Marc. c. 6. Luc. 1. & c. Joann. 21.

S. Joseph. Virginitas.

non permansisse: ego mihi plus videtur, etiam ipsum Iosephum virginem fuisse per Mariam, ut ex virginali coniugio virgo filius nasceretur. Si enim in virum sanctum fornicatio non cecidit, & aliam eum uxorem habuisse non scribitur, Maria autem, quam putavit esse Iosephum, cuius potius fuit, quam maritus, veliquit, Virgineum enim manifeste eam Maria, qui Pater Domini merito appellatur.

S. VII. De nomine Virginis Dei Matris.

Symbolum Virginem Dei Matrem designat ex nomine Mariam: Quod & S. Lucas facit, dicens: Et nomen Virginis Maria. Haec est, ad cuius nomen omnes animae priorum recreantur. Mariam (inquit S. Epiphanius Oratio de laudibus ipsius) interpretari solemus, Dominam, utque etiam spem. Peperit enim Dominam, qui est spes totius mundi. Rufus nomen illud, Maria, interpretatur Myrtham maris. Myrtham vero aliqui dicit de immortalitate: eo quod parvula esset gemmam immortaliter in mari, hoc est in mundo. Cui Virgo fecunditas, & tranquillitas contulit, dum portum peperit Christum. Rufus itaque Maria beatum nomen interpretatur, illustratam, utque, quia illustrata est in Filio Dei, & consilio usque ad terminos terra credentes Trinitati illuminatorum. Sancta enim Virgo Maria est sponsa Trinitatis, aequale arcanum dispensationis thofantus, cui Gabriel ait, Ave gratia plena, Dominus tecum. Suggestit Gabriel, Pater de celo Spiritum Sanctum arthabonem misit. Preparavit, dependitque Virginem unigenito Filio, quam Pater dilexit, Filius inhaeravit Spiritum Sanctum percipit. Tum addit, Prophetas caelestium illarum nuptiarum feriem praefecisse, nimirum Quomodo Virgo caelestis, sponsa & mater simul invenitur, quae denotum autem spiritualium nomine Spiritum Sanctum accepit, dotis vero gratia eorum una eum paradisi. Deinde Salutaris Angelica verba praclara commentatur. Ave gratia plena: Immonsa gratia Sanctae Virginis. Ave gratia plena virtutibus multis exornata, inextinguibilem lucem praetendens. Ave gratia plena, hanc gloria spiritualis: in te squidem hanc divina. Ave gratia plena, aeta gloria spiritualis, una aurea continens manna caeleste. . . . Quae scientes perenni fontis dulcedine satias. . . . Mare spiritale, gemmam caelestem Christum habentem. . . . Splendidum caelum, quae incomprehensum in calce continet Deum. . . . Porta caelorum. . . . Quo passio beatam illam praedicat, quae tota, ac radicibus fundata gloria est: sibi enim Deo excepto nullus superior est. . . . Ipsa tali, & terra Melitae, utriusque unione commisit. . . . O Virginem suspendam monita Ecclesiae Magnam Myrthum: Sacerdotem pariter ac Altare indignatam Virginem, quae caelestem panem Christum mensa inhaerens, tribuit in remissionem peccatorum nostrorum. Quomodo nunc Christum cum Adamo humani generis primo parente conferat Apostolus, cumque novissimum Adam appellat, sic Beatam Mariam Dei Matrem cum Eva conferat SS. Patres. Quomodo enim Eva per sermonem diaboli seducta est, ut elligeret Deum, praeparavit verbum eius: Ita Maria per Angelicam sermonem evangelizata est, ut portaret Deum, obediens eius verbo: Ut Virgine Eva Virgo Maria foret Advocata. (inquit Irenaeus Martyr.) Eva inobediens facta, & sibi, & universo generi humano causa facta est mortis: Maria Deo obediens, & sibi, & universo generi humano, causa facta est salutis. Quod alligavit Eva per incredulitatem, hoc virgo Maria solvit per fidem. Eva viventium Mater: Potiori iure nomen istud Mariae Virgini convenit, quae vitam ipsam peperit, Deum. Eva Adamo vilibilia, & terrena vestimenta contexit: Maria Virgo Agnum nobis, aquae vivae peperit, cuius ex splendore, ac gloria tanquam e vellere, per ejusdem virtutem immortalitatis nobis vestis sapienter confecta est. (inquit S. Epiphanius.) Eva hominum generis aeternam mortem attulit, per quam mors est in ortu: Item terrarum infecta: Maria vitae causam praebet, per quam Vita ipsa nobis est producta. Haec Sanctus omnibus anteponebat, ut Dei mater, & praer omnibus, ac super omnes honoranda, ob caelestem illam Myrthum, quod in ejus utero perfectum est. Hanc Patres omnes religiose colendam, ut a Deo secundam, ante, & supra omnes Sanctos, & a Christianis omnibus pie, & cum summa fiducia invocandam esse docent, ut quae non solum Christi Dei, quem & corde, & carne concepit, & corde, quidem felicis quam carne gestavit, sed etiam omnium Christianorum mater fit. Praclara sunt ea de Sanctae Augustini verba Libro De Sancta Virginitate, c. 6. Maria ergo faciens voluntatem Dei, corporaliter Christi tantummodo mater est: spiritualiter autem & foror, & mater. Ac per hoc illa una famina non solum spiritum, verum etiam corpore & mater est, & Virgo. Et mater quidem spiritus, non carnis nostri, quod est ipse Salvator, ex quo magis illa spiritualiter nata est, quia omnes, qui in eam crediderunt, in quibus & ipsa est, recte filii sponsae appellantur: Sed plane mater membrorum eius, quod nos sumus, quia cooperata est caritate, ut fideles in Ecclesia nascerentur, quae illius carnis membra sunt. Corpore vero ipse carnis mater: Haec omnium titulum eius, ac bonorum summam, &

Luc. 1.

Maria Do- mina, spel- que nostra.

Maria illustrata cum- ctos creden- tes illumi- nat. B. Vir- ginis Matris elegit.

Maria Vir- go, Chelid- onis excep- to, cunctis fo- peticior.

S. Hieron. l. 1. c. 19. & l. 2. c. 19.

S. Mariae Virginitas Depar- tibus singu- laris, & invocatio. Mariae Virgo non solum Christi Dei, sed Christiano- rum com- muni Mater.

Matt. 1. 15.

Depar- te Virginitas summa le- cendum Deum patri- tis. S. Ansel. 8. August.

S. Jo. Do- m. 1. De Nativ. B. Virginis.

S. Maria Stella Me- dia. In peri- culis respici- endi, & invocanda.

S. M. Vir- ginis Depar- te imitatio S. Augusti.

Vilius Dei Propet nos peccatores, est: quam- obrem gra- tia illi im- mortalae agenda. Hebr. 1. S. Aug. 1. De Pecc. Met. & re- mil. c. 26.

Luc. 5. Luc. 15. Joann. 1. Joann. 3.

De qua natus est Jesus, qui vocatur Christus. Ob id Graecia plena, & Benedicta in mulieribus. Hinc ut prepararetur dignitati, omnium plenitudine gratiarum, omnium donorum charitativorum, omnium virtutum moribus ornata est. Caeteris per partes, in Mariam tota se infundit gratiae plenitudo. Ea puritate donata est, quae major sub Deo non potest intelligi: Tota pulchra est, & macula non est in ea. Cum de peccatis agitur, nullam de ea, propter honorem Domini, fieri mentionem aequum est. Ipsa contrivit caput antiqui Serpentes. In ea, non minus quam in Angelis, Deus erat condendi naturam, & largiens gratiam. In ejus immaculata Conceptione, & ortu, Natura gratia cedit, ac tremula stat, progreddi non sustinet. . . . Natura gratia factum antevertere minime ausa est: verum raris per extor- pelevit, dum gratia fructum suum produxisset. Siquidem oportebat eam primogenitam in lucem edi, quae verum omnium conditorem Primogenitum, in quo omnia coagmentata sunt, parturire erat, inquit S. Joan. Damasc. Haec tota Sp. Sancti thalamus, gratiarum pelagus, tota pulchra, tota Deo propinqua, caelum animatum, orbis reparatrix, hominum vivificatrix, eo nomine, quod Salvatorem ediderit, quod Vitae Auctorem peperit; Regina Angelorum, Meditatrix hominum. His, alitque innumeris laudum titulis ipsam jure cumulavit SS. Patres. Ipsam Stellam Mariam, secundum nomen significationem, in periculis respiciunt. O quisquis te intelligis in hujus saeculi profugio magis inter procellas, & tempestates fluctuare, quam per terram ambulare: Ne avertas oculos a fulgore hujus sideris, si non vis obrui procellis. Si in saecula venis tentationum, fructus, & scopulis tribulationum, respice Stellam, voca Mariam. Si jactans superbia undis, si ambitiosus, si detractionis, si amulationis: respice Stellam, voca Mariam. Si avaritia, aut iracundia, aut carnis illecebra naviculam commoverit mentis, respice ad Mariam. Si criminum immantibus turbatus, conscientia faditate confusus, iudicii horrore perterritus, barathro incipit absorberi tristitia, & desperationis abyssis, cogita Mariam. In periculis, in angustia, in rebus dubis, Mariam cogita, Mariam invoca. Non recedat ab ore, non recedat a corde: & ut impetres eius orationis suffragium, non deseras conversationis exem- plum: ipsam sequens, non devias: ipsam regens, non deseras: ipsam cogitans, non erras: ipsa tenens, non corruis: ipsa protegens, non metuis: ipsa ducens, non fatigaris: ipsa propitia, pervenis: & sic in tempeste experieris, quam merito dicitur. Et Nomen Virginis Mariae. Verba sunt S. Bernardi Homilia 2. in Evangelium, Missus est Mariam imitemur, quae Virginitate placuit, humilitate concipit. Portavit Christum in utero, portemus eum in corde. Gravida est Virgo Incarnatione Christi: gravidetur peccata nostra fide Christi. Peperit Virgo Salvatorem: pariat anima nostra salutem, parimus & laudem. Non sumus steriles, anima nostra Deo sint fecunda. Quae veritas, & pax, & iustitia Christus est: hunc fide concipimus, operibus edamus; ut quod egit uterus Mariae in carne Christi, agat cor nostrum in lege Christi. Ad partum Virginitatis pertinemus, siquidem Christi membra sumus. Caput nostrum peperit Maria, non Ecclesia. Nam ipsa quodque & mater, & virgo est: Mater visceribus caritatis, virgo integritate fidei, & pietatis. Populus parit, sed unus membra sunt, cuius ipsa est corpus, & conuix, etiam in hoc similitudinem gerens illius Virginis, quia & in multis mater est unitatis.

S. VIII. Qui fructus ex Christi Incarnatione, & Nativitate colligendi.

Mysterium istorum commemoratione ad gratiarum actionem excitari imprimis debemus, siquidem ea propter nos Filius Dei operatus est, ut Constantinopolitana Symbolum explicat: Qui propter nos homines, & propter nosram salutem descendit de caelis, & Incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine, & homo factus est. Propter nos venit, non propter Angelos. Non enim Angelus, sed semen Abrahae apprehendit. . . . Non solum propter nos homines, sed etiam propter nos peccatores, non venentur ad homines in felici innocentia primaevis statu perseverantes. Non aliam ob causam in carne venit, ac forma servi accepta factus est obediens usque ad mortem crucis, nisi ut hac dispensatione misericordissimam gratiam, omnes quibus tanquam membris in suo corpore constituitur caput est, ad capellendum Regnum colorum vivificaret, salvos faceret, liberaret, redimeret, illumina- ret, qui prius fuerant in peccatorum morte, languo- ribus, servitute, captivitate, tenebris constituti, sub potestate diaboli principis peccatorum: Ac fide heret Media- tor Dei, & hominum, per quem post inimicitias im- pietatis nostrae illius gratiae pace finitas, reconciliaremur Deo in aeternam vitam, ab aeterna morte, quae talibus im- pendebat, ecepti. Quod innumera Scripturae Sacrae testi- monia confirmant, quae S. Aug. congerit. Non veni vocare justos, sed peccatores. . . . Venit Filius hominis querere, & salvum facere, quod perierat. . . . Ecce Agnus Dei, qui Nat. Alex. Theol. Tom. I.

tollit peccatum mundi. . . . Ut salvum faciat populum suum a peccatis eorum. . . . In hoc manifestatus est Filius Dei, ut solvat opera diaboli. . . . Sic Deus dilexit Mundum, ut Filium suum unigenitum daret, ut omnis, qui credit in eum, non pereat. . . . Eum, qui non noceret peccatorum, pro nobis fecit peccatum, ut nos simus iustitia Dei in illo. . . . Gratia vobis, & pax a Deo Patre, & Domino Jesu Christo, cui dedit semetipsum pro peccatis nostris. . . . Deus, qui dices est in misericordia, propter multam dilectionem, quae dilexit nos, cum essemus mortui peccatis, convulsit nos in Christo. . . . Erupit nos de potestate tenebrarum, & transfudit nos in regnum Filii dilectionis suae, in quo habemus redemptionem. . . . Fidelis sermo, & omni acceptione dignus, quia Jesus Christus venit in hunc Mundum peccatores salvos facere, quorum primus ego sum. . . . Apparuit benignitas, & humanitas Salvatoris nostri Dei, non ex operibus iustitia, quae fecimus nos, sed secundum misericordiam suam salvos nos fecit. . . . Quia pueri communicaverunt carni, & sanguini, & ipse similiter participavit eisdem: Ut per mortem destrueret eum, qui habebat mortis imperium, id est, diabolum, & liberavit eos, qui timore mortis per rotam vitam obnoxii erant servituti. . . . Unus Deus, unus A. 10. Mediator Dei, & hominum homo Christus Jesus, qui dedit semetipsum redemptionem pro omnibus. . . . Fuit comes Ephe- se testimonium perhibent: remissionem peccatorum accipere pro manus ejus omnes, qui credunt in eum. . . . Spiritus ista ex Domini super me, evangelizante pantheibus misit me, sanare contritos corde, praedicare capitulis misericordem, & ceteris vir- sum, dimittere contractos in remissionem. Venit de caelis Deus, homo factus ex Virgine, ut eleeat via per quam veniremus ad Patrem, ut ipse ait: Ego sum via, veritas, quae camus ad Patrem, & vita. Neque enim per aliam creaturam venitur ad Pa- trem, sed tantum per Filium. Si veritatem queris, (inquit S. Aug.) vitam tenet: Nam ipsa est via, quae est veritas: ipsa est, quae est, ipsa est, quae est. Per Christum, ad Christum venit. Per Christum hominem, ad Christum Deum. . . . Ambulare vis? Ego sum via. Falli non vis? Ego sum veritas. Mori non vis? Ego sum vita. Hoc dicit Idem Tr. 1. tibi Salvator tuus. Non vis, nisi ad me, non est. . . . Quae ens, nisi per me. Manens apud Patrem veritas, & vita, induens se carne, factus est via. Non tibi dicitur, Laborem querendo viam, ut pervenias ad veritatem, & vitam: Non hoc tibi dicitur. Piger surge, Via ipsa ad te venit, & te de somno dormientem excitavit. Verbum caro factum est, ut lactaret infantiam nostram. Sapientia Dei per quam creata vita omnia: quae Angelorum factus est Angelorum, facta est lac hominum. Panem calidum edidit, panem Angelorum manducavit homo. Quis est panis Angelorum? In primo Ed. 77. panem erat Verbum, & Verbum erat apud Deum. Quomodo 1000. 1. panem Angelorum manducavit homo? Verbum caro fa- ctum est, & habitavit in nobis. . . . Quare hoc factum est pro- pter te? Ut fugeres, qui manducare non poterat. In- aliis 35. 1. validus est infans ad commendandam escam, qui in men- sa, fa est: Quid facit mater? lucrat escam, & confit- er Ear. in- cit lac de ipsi. Sic verbum caro factum est, ut lactet infans. parvuli nutrire, qui ad cibum quidem eramus infan- tes. Verum hoc interest, quae quando cibum mater in- carnatum lac facit, cibus in lac convertitur. Incom- mutabile autem manens Verbum, carnem assumptam, quod est, non corrupti, non commutavit, ut per habi- tum tui tibi loqueretur, non in hominem transfu- tus, atque conversus. Filius Dei homo factus est, ut nos faceret filius Dei. Factus est homo nostri generis, ut nos divina naturae spiritum esse confiteri. Originem, quam sumpsit in utero Virginis, posuit in fontem baptismatis. De- dit aqua, quod dedit matri. Virtus enim Altissimi, & ob- umbratio Spiritus Sancti, quae fecit, ut Mari pareret Sal- vatorem, eadem facit, ut regeneret unda credentem. . . . Univera summa fidelium, fonte orta baptismatis, sicut cum Christo in Passione crucifixi, in Resurrectionis resuscitati, in Ascensione ad dexteram Patris collocati, ita cum ipsius sumus in ejus Nativitate congeniti. Quisquis enim hominum in quacumque mundi parte credentium regeneratur in Christo, quocumque originaliis virtutibus, transe in novum hominem renascendos nec iam in propagine habet carnalis patri- tris, sed in germine Salvatoris, qui ideo filius hominis factus est, ut nos filii Dei esse possemus. Nisi enim ille ad nos hac humilitate descendere, nemo ad illum nullis nisi meritis perveniret. Verba sunt S. Leonis Ser. 5. & 6. in Nativ. Dom. Gratias igitur immortalis Deo agamus. In Christo renati, ut novi homines vivamus, in novitate Spiritus ambulemus, ut nova in Christo creatura. Deponamus veterem hominem cum abitus suis, & adeo participacionem generationis Christi, carnis renuntiemus operibus. Agnoscamus dignitatem nostram, & divinae confortes facti natura, in veterem vilitatem degeneri conversatione ne redeamus. Meminerimus, cuius capitis, & cuius corporis membra sumus. Reminiscamur, quae erati de potestate tenebrarum, translati sumus in Dei lumen, ac regnum. Per Baptismatis Sacramentum Spiritus Sancti tempa facti sumus. Tantum Habitorem pravis actibus ex animis nostris ne efigemus. Diaboli ne nos iterum subijciamus servituti; Quia pretium nostrum sanguis Christi est, qui in

Joan. 3. 2. Car. Cal. 1. Ebed. 2.

Coloss. 1.

1. Tim. 2.

Tit. 2.

Hebr. 2. 1.

Ulm. 1.

Luc. 1.

Christus factus est via

Joan. 14. 6.

Joan. 14. 6.

Idem Tr. 1.

Idem Tr. 1.

Sapientia Dei

factum est, ut lactaret

per quam creata vita omnia:

facta est lac hominum.

panem calidum edidit,

panem Angelorum manducavit

homo. Quis est panis Angelorum?

In primo Ed. 77.

panem erat Verbum,

& Verbum erat apud Deum.

Quomodo 1000.

1. panem Angelorum manducavit

homo? Verbum caro factum est,

& habitavit in nobis.

Quare hoc factum est propter te?

Ut fugeres, qui manducare non poterat.

In aliis 35. 1. validus est infans ad commendandam escam,

qui in mensa, fa est: Quid facit mater? lucrat escam, & confit- er Ear. in- cit lac de ipsi. Sic verbum caro factum est, ut lactet infans. parvuli nutrire, qui ad cibum quidem eramus infan- tes. Verum hoc interest, quae quando cibum mater in- carnatum lac facit, cibus in lac convertitur. Incom- mutabile autem manens Verbum, carnem assumptam, quod est, non corrupti, non commutavit, ut per habi- tum tui tibi loqueretur, non in hominem transfu- tus, atque conversus. Filius Dei homo factus est, ut nos faceret filius Dei. Factus est homo nostri generis, ut nos divina naturae spiritum esse confiteri. Originem, quam sumpsit in utero Virginis, posuit in fontem baptismatis. De- dit aqua, quod dedit matri. Virtus enim Altissimi, & ob- umbratio Spiritus Sancti, quae fecit, ut Mari pareret Sal- vatorem, eadem facit, ut regeneret unda credentem. . . . Univera summa fidelium, fonte orta baptismatis, sicut cum Christo in Passione crucifixi, in Resurrectionis resuscitati, in Ascensione ad dexteram Patris collocati, ita cum ipsius sumus in ejus Nativitate congeniti. Quisquis enim hominum in quacumque mundi parte credentium regeneratur in Christo, quocumque originaliis virtutibus, transe in novum hominem renascendos nec iam in propagine habet carnalis patri- tris, sed in germine Salvatoris, qui ideo filius hominis factus est, ut nos filii Dei esse possemus. Nisi enim ille ad nos hac humilitate descendere, nemo ad illum nullis nisi meritis perveniret. Verba sunt S. Leonis Ser. 5. & 6. in Nativ. Dom. Gratias igitur immortalis Deo agamus. In Christo renati, ut novi homines vivamus, in novitate Spiritus ambulemus, ut nova in Christo creatura. Deponamus veterem hominem cum abitus suis, & adeo participacionem generationis Christi, carnis renuntiemus operibus. Agnoscamus dignitatem nostram, & divinae confortes facti natura, in veterem vilitatem degeneri conversatione ne redeamus. Meminerimus, cuius capitis, & cuius corporis membra sumus. Reminiscamur, quae erati de potestate tenebrarum, translati sumus in Dei lumen, ac regnum. Per Baptismatis Sacramentum Spiritus Sancti tempa facti sumus. Tantum Habitorem pravis actibus ex animis nostris ne efigemus. Diaboli ne nos iterum subijciamus servituti; Quia pretium nostrum sanguis Christi est, qui in

